

Upute za vježbu:

1. FORMATIRANJE TEKSTA

U HTML-u postoji mogućnost formatiranja sadržaja kao u wordu. Davno prije, nastankom prvih web preglednika kao što je mozaik, nije postojala mogućnost formatiranja teksta odnosno prikaza formatiranog teksta unutar web preglednika. Dakle, dokument je bio samo jednoličan tekst crne boje na bijeloj podlozi. Već smo spominjali postojanje više razina naslova u html dokumentima. Osim naslova moguće je i formatirati tekst. Ono što nam je u wordu omogućeno samo jednim klikom na ikonicu u alatnoj traci (np. Podebljanje teksta, nakošenje teksta, indeks, potencija i slično) u html dokumentima potrebno je definirati tagovima i atributima, pa tako imamo sljedeće tagove:

OSNOVNO FORMATIRANJE SADRŽAJA

U HTML-u je moguće osnovno formatiranje sadržaja:

- ****Ovaj tekst je jako naglašen****
- ****Ovaj tekst je naglašen****
- **<code>**Ovo je programski kod**</code>**
- **<cite>**Ovo je citat**</cite>**
- ****Ovaj tekst je podebljan****
- **<i>**Ovaj tekst je nakošen**</i>**
- Ovo je indeks **₁**
- Ovo je eksponent **²**
- **<tt>**Ovo je font fiksne širine**</tt>**
- **<u>**Ovaj tekst je podcrtan**</u>**
- **<s>**Ovaj tekst je precrtan**</s>**
- **<strike>**Ovaj tekst je precrtan**</strike>**
- **<center>**Ovaj tekst je centriran**</center>**

Ovaj tekst je jako naglašen

Ovaj tekst je naglašen

Ovo je programski kod

Ovo je citat

Ovaj tekst je podebljan

Ovaj tekst je nakošen

Ovo je indeks ₁

Ovo je eksponent ²

Ovo je font fiksne širine

Ovaj tekst je podcrtan

~~Ovaj tekst je precrtan~~

~~Ovaj tekst je precrtan~~

Ovaj tekst je centriran

Fontovi imaju vrlo važnu ulogu u tome da web stranica bude više prilagođena korisniku i sadrži čitljiviji sadržaj. Unutar HTML-a može se koristiti `` oznaka za dodavanje stila, veličine i boje teksta na web stranici (*Napomena: ovaj tag unutar HTML5 nije podržan, preporučuje se korištenje CSS-a*).

Oznaka fonta ima tri atributa: size, color i face. Za promjenu bilo kojeg atributa fonta u bilo kojem trenutku unutar vaše web stranice, jednostavno koristite oznaku ``. Tekst koji slijedi ostat će promijenjen dok ne zatvorite oznaku ``.

Kod boje teksta razlikujemo:

- boju običnog teksta (crna, ako drugačije ne definiramo TEXT atributom)
- boja linka (plava, ako drugačije ne definiramo LINK atributom)
- boja posjećenog linka (definira se VLINK atributom)
- boja aktivnog linka (definira se ALINK atributom)

Svaki browser ima svoje predefinirane boje. Ukoliko želimo da naš HTML dokument određuje ponašanje browsera tada ćemo to učiniti ovako:

```
<body bgcolor="#989898" text="#E6EF51" link="#89FF92" vlink="#9E97FF" alink="#FF9999">
```

Boja teksta može se uvijek promijeniti sa ``

0000FF je kod boje iz RGB standardnog modela boja. U okviru tog modela svaka boja je određena dijelom crvene, dijelom zelene i dijelom plave boje. Svaka od tih boja varira između vrijednosti 0% do 100% (vrijednosti od 0 do 255 jer se spremaju binarne vrijednosti u registar od 8 bita a 2^8 je 256 različitih vrijednosti, a to je od 0 do 255)

```
<body>
  <font size=6, face="Arial" color="0000FF">
    <strong>Ovaj tekst je jako naglašen</strong><br/>
    <i>Ovaj tekst je nakošen</i>
  </body>
```

← → ↻ File | C:/Users/KORISNIK/Desktop/vjezbe2.ht

Ovaj tekst je jako naglašen
Ovaj tekst je nakošen

```
<body>
  <font size=6, face="Arial" color="0000FF">
    <strong>Ovaj tekst je jako naglašen</strong><br/>
  </font>
  <i>Ovaj tekst je nakošen</i>
</body>
```

← → ↻ file:///C:/Users/Mirela/Desktop/vjezbe2.html

Ovaj tekst je jako naglašen
Ovaj tekst je nakošen

Kod nekih starih browsera (npr. Netscape) predefinirana (default) boja pozadine je siva, no kod većine drugih je bijela. Da bi se izbjegle različitosti ovakve vrste potrebno je definirati pozadinsku boju. Jedan od načina je da se unutar **<body>** taga upotrebivši atribut **bgcolor** napiše **<body bgcolor="#0000FF">** (također preporučljivo koristiti CSS).

HTML oznaka **<pre>** koristi se za označavanje unaprijed oblikovanog teksta. Oznaka koda okružuje kod koji se označava.

Preglednici obično ispisuju tekst u fiksnom fontu, s jednakim razmakom i bez prelamanja riječi.

U notepadu:	Bez korištenja taga <pre>
<pre> ///__ (@ @) +---oOO---(_)-----+ I ja učim osnove HTML-a +---oOO---+ __ __ ooO Ooo </pre>	<pre> ///__ (@ @) +---oOO---(_)-----+ I ja učim osnove HTML-a +---oOO---+ __ __ ooO Ooo </pre>
	<p>S korištenjem taga <pre></p> <pre> ///__ (@ @) +---oOO---(_)-----+ I ja učim osnove HTML-a +---oOO---+ __ __ ooO Ooo </pre>

2. LISTE

Liste služe za organizaciju sadržaja na web stranici. Mogu biti poredane i neporedane.

2.1. Poredana lista (ordered list)

Poredane liste (ordered list) su liste kod kojih su elementi nabrojani jedan ispod drugoga i svaki ima odgovarajući redni broj. Svaki element označen je rednim brojem. Nije potrebno napisati brojeve unutar HTML koda nego browser automatski dodjeljuje broj svakoj stavki. Koristi se kada je redoslijed elemenata važan.

Oznaka za kreiranje poredane liste je ``. Svaki element unutar liste kreira se oznakom ``.

2.1.1 Atributi poredane liste

Kod `` taga mogu se naći 2 atributa: TYPE i START.

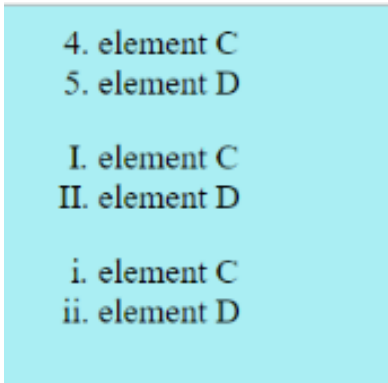
TYPE određuje tip oznake ispred stavke i može biti :

- ☐ `<ol type=1>` → arapski brojevi i to je predefinirana postavka browsera
- ☐ `<ol type=A>` → velika slova
- ☐ `<ol type=a>` → mala slova
- ☐ `<ol type=I>` → rimski brojevi - veliki
- ☐ `<ol type=i>` → rimski brojevi – mali

START određuje odakle će browser početi brojati. Ovo vrijedi samo kod arapskih brojeva tj. kod predefinirane vrijednosti.

- ☐ `<ol start=4>` → lista kreće od broja 4

```
<body bgcolor="#AAEEF3">
  <ol start=4>
    <li>element C</li>
    <li>element D</li>
  </ol>
  <ol type="I">
    <li>element C</li>
    <li>element D</li>
  </ol>
  <ol type="i">
    <li>element C</li>
    <li>element D</li>
  </ol>
</body>
```


4. element C
5. element D

I. element C
II. element D

i. element C
ii. element D

2.2. Neporedana lista (unordered list)

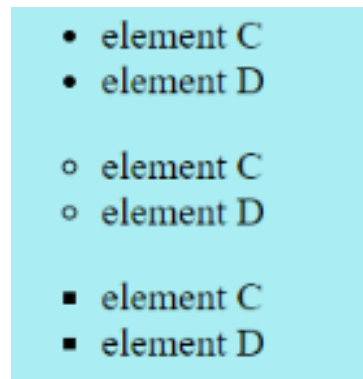
Neporedane liste (unordered list) su liste kod kojih su elementi nabrojani jedan ispod drugoga. Svaki element označen je točkom ili nekim drugim znakom.

Oznaka za kreiranje poredane liste je ``. Svaki element unutar liste kreira se oznakom ``.

Atribut koji ovdje možemo upotrijebiti jest TYPE i određuje oblik oznake ispred svake stavke.

- ☐ `<ul type=disc>`
- ☐ `<ul type=circle>`
- ☐ `<ul type=square>`

```
<body bgcolor="#AAEEF3">
  <ul type=disc>
    <li>element C</li>
    <li>element D</li>
  </ul>
  <ul type=circle>
    <li>element C</li>
    <li>element D</li>
  </ul>
  <ul type=square>
    <li>element C</li>
    <li>element D</li>
  </ul>
</body>
```


3. VODORAVNA CRTA

Vodoravna crte (horizontal line) postiže se pomoću `<hr>` taga.

Atributi imaju slijedeće značenje:

- **align** - određuje poravnanje
- **size** - određuje visinu linije (samo u pixelima) - Browseri ne renderiraju više od 100 pixela.
- **width** - određuje širinu linije (u pixelima ili postocima)
- **color** - određuje boju linije
- **noshade** - onemogućava trodimenzionalni prikaz linije

`<hr align="center" size="5" width="30%" color="blue" noshade>`

4. SLIKE

U web browseru moguće je prikazati sliku koja je definirana za prikaz u HTML dokumentu. Za prikaz slike koristi se oznaka ``.

- ``

Obavezan atribut te oznake je `src` koji označava naziv datoteke sa slikom koja će se prikazati u web browseru. Ako se slika nalazi u istom direktoriju na web serveru kao HTML stranica, putanja do datoteke se ne mora navoditi. U svakom drugom slučaju mora se navesti relativna ili apsolutna putanja do slike. Putanja se navodi na isti način kao kod linkova.

Najvažniji neobavezni atributi su:

- **alt** - navodi se tekst koji opisuje sliku i koji će se prikazati u slučaju da nije moguć prikaz slike (u tekstualnim browserima, u browserima za slijepu i slabovidne osobe, ako iz bilo kojeg razloga browser ne može pristupiti do slike,...)
- **height i width** - visina i širina slike. Može se navesti u pikselima ili u postotku u odnosu na originalnu veličinu slike.
- **border** - definira se širina okvira oko slike u pikselima

Slika se može koristiti i kao link. U tom slučaju na mjestu opisa linka navodi se element sa slikom.

- ` `
- **align** = "left", "right", "bottom", "middle", "top" - poravnanje u odnosu na odlomak

Zadatak vježbe:

Koristeći elemente HTML-a samostalno napraviti jednostavnu web stranicu sljedećeg izgleda:

INTERNET I WEB TEHNOLOGIJE

N A Č I N P O L A G A N J A

- Preko kolokvija:
 1. kolokvij - praktični dio
 - i. kolokvij - teoretski dio
 2. kolokvij - praktični dio
 - i. kolokvij - teoretski dio
 3. *Izgradnja web stranice (samostalni projekt)*
- Integralni ispit
 1. Praktični dio + teoretski dio
 2. *Izgradnja web stranice (samostalni projekt)*

Napomena: za prolaz na ispitu potrebno je imati 50% iz svakoga dijela.

Materijali s vježbi i predavanja mogu se preuzeti na [E-learning portalu](#).

- Za konzultacije se obratiti asistentima e-mailom na adrese:
 1. grupa [Mirela](#)
 2. grupa [Mirela](#)
 3. grupa [Daniel](#)
 4. grupa [Daniel](#)

ZADATAK VJEŽBE 2

S A D R Ž A J V J E Ž B E 2

- Prvi dio
 - 1. Formatiranje teksta
 - primjeri tagova za formatiranje teksta
 - **podebljani tekst**
 - *nakošeni tekst*
 - Ovim fontom se piše kod
- Drugi dio
 - 1. Liste
 - Poredane liste
 - Neporedane liste
- Treći dio
 - 1. Slike
 - Slika unutar sadržaja
 - Slika kao link

Materijali s vježbi i predavanja mogu se preuzeti na [E-learning portalu](#).

- Za dodatne materijale posjetiti web stranice:

A. W3Schools Online Web Tutorials

B. Codecademy: Learn to Code